



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.20.006/2024/7.

A tanács tagjai: Dr. Cseh Attila a tanács elnöke
Dr. Magosi Szilvia előadó bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró
Nyírőné dr. Kiss Ildikó bíró
Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes1
(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Sztrókay Eszter Judit ügyvéd
(cím2)

Az alperes: alperes1
(cím3)

Az alperes képviselője: Imre Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd
(cím4)

A per tárgya: Kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.233/2023/5/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 2.P.23.417/2020/53. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.270.000 (egymillió-kétszázhetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A meg nem fizetett 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes mint lízingbevevő és az alperes mint lízingbeadó között 2006. május 2-án nyílt végű pénzügyi lízingszerződés (a továbbiakban: szerződés) jött létre a perbeli lakásra. A szerződésben a felperes a lakcímétől eltérő levelezési címet adott meg. A szerződés részévé vált üzletszabályzat (a továbbiakban: Üsz.) meghatározta az értesítéssel, kézbesítési vélelemmel (Üsz. 2.11.6.), a szerződés megszűnését követően a lízingtárgy birtokbaadásának és kiürítésének kötelezettségével (Üsz. 17.1.1.), a birtokbaadási és kiürítési kötelezettség megszegését követő felszólítással, a felszólítást követő eljárás kezdeményezési jogosultsággal és vélelmekkel (Üsz. 17.1.2.), a lízingtárgy felnyitásával és az abban található ingóságok elszállítással, értékesítésével, megsemmisítésével (Üsz. 17.1.7.) összefüggő szerződéses jogokat és kötelezettségeket.

[2] Az Üsz. 17.1.7. pontja szerint amennyiben a lízingbevevő elmulasztja a lakásba bevitt ingóságok eltávolítását, ezek átadottnak számítanak és a lízingbeadó jogosult azokat a lízingbevevő költségére eltávolítani, továbbá köteles azokat a kiürítésre rendelkezésre álló határidőtől számított 60 napig megőrizni. Ezen határidő leteltét követően a lízingbeadó jogosult a hátrahagyott vagyontárgyakat értékesíteni, illetőleg amennyiben az ezzel kapcsolatos költségek valószínűsíthetően meghaladják az értékesítésből származó bevételt, jogosult azokat megsemmisíteni. A lízingbevevő kifejezetten felhatalmazza a lízingbeadót a hátrahagyott vagyontárgyak értékesítésére, megsemmisítésére. Az értékesítésből származó bevételt az esetlegesen a lízingbeadó felé fennálló lízingbevevői tartozások és az értékesítéssel, tárolással kapcsolatos lízingbeadónál felmerülő költségek levonását követően a lízingbeadó átadja a lízingbevevő részére.

[3] Az alperes a felperes fizetési kötelezettségének megszegése miatt 2013. május 8-án közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával felmondta a szerződést. A felmondás a felperes bejelentett levelezési címéről „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a közjegyzőhöz, a posta a második értesítést 2013. május 27-én hagyta a jelzett címen. A felmondólevélben az alperes felhívta a felperest, hogy a lízingszerződés megszűnésétől számított 5 napon belül a lízingtárgyat ingóságoktól kiürített állapotban bocsássa vissza.

[4] Az alperes ezt követően a 2013. június 11-én kelt és másnap postára adott felszólító levelében figyelmeztette a felperest, hogy megszegte a birtokbaadási kötelezettségét, és két napos póthatáridővel ismét felszólította annak teljesítésére; egyúttal figyelmeztette, hogy a felszólítást követő harmadik napon birtokbavételre irányuló eljárásokat indíthat, az ingóságait elszállíttathatja és értékesítheti. Ez a felszólító levél ugyancsak „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a felperes levelezési címéről.

[5] Az alperes meghatalmazott közreműködője 2013. szeptember 16-án a lízing tárgyat képező lakást birtokba vette. A birtokbavételről a közjegyző ténytanúsítványt, a közreműködő jegyzőkönyvet vett fel, a lakásban egyes tárgyakról külön fényképfelvételek készültek, a lakás ajtaján lévő zárat lecserélték.

[6] A birtokbavételt és zárcserét követően a lakásban talált ingóságokról az alperes megbízottja 2014. április 12-18. között leltárt vett fel, és az ingóságokat dobozokban elszállította a lakásból, addig az ingóságokat a lezárt lakásban hagyták.

[7] A felperes 2014. május 7-én elektronikus levélben panaszt nyújtott be az alperesnek. Az alperes 2014. július 9-én válaszelevelében felhívta a felperest, hogy előzetes egyeztetést követően szállítsa el a raktárából az általa tárolt ingóságokat.

[8] A raktárban, az ingóságok tárolási helyén 2014. augusztus 8-án beázás történt, amelynek során a felperes ingóságai károsodtak.

[9] Az alperes több időpontot javasolt az ingóságok átadására, azokat végül 2015. január 28-án adta át a felperesnek. Az átadásról a felek jegyzőkönyvet vettek fel.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[10] A felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 4. § (1) és (4) bekezdésére, 318. § (1) bekezdésére, 339. § (1) bekezdésére alapított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest szerződésszegéssel okozott kár megtérítése címén 85.376.000 forint és ennek 2015. január 28-tól a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére.

[11] Előadta, hogy az alperes felmondta a vele kötött szerződést, majd a tudta nélkül ürítette ki a lízingelt lakást. A lakás kiürítése, illetve az ingóságok tárolása során olyan jelentős mulasztások történtek, amelyek eredményeként ingóságai megsemmisültek, eltűntek, illetve tönkrementek. Az alperes szerződésszegést követett el azzal, hogy rossz címre küldte az értesítéseket, akadályozta az átvételt, nem megfelelően őrizte és tárolta az ingóságait, elnagyolt jegyzőkönyveket készített a birtokába került ingóságokról. Ennek következtében a fotóriporteri munkásságával kapcsolatosan 707.776 felvétel elvesztése miatt minimálisan 69.984.000 forint, 30 darab exkluzív fotóanyag elvesztése miatt 9.000.000 forint, a családi emlékek elvesztése miatt 5.000.000 forint kár érte. Az egyéb ingóságokat ért, illetve azok elvesztése miatti kárt 1.392.000 forintban határozta meg.

[12] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A felülvizsgálati kérelem szempontjából releváns védekezése szerint a felperes szegett szerződést, nem tett eleget az ingóságok eltávolítására vonatkozó kötelezettségének. Az ingóságok megőrzésének kötelezettsége őt csak 2013. november 16-ig terhelte, az ingóságok kiadása körében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az első- és másodfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[14] Indokolásában rámutatott, hogy a felperes értesítési címére megküldött felmondást az Üsz. 2.11.6. pontja alapján kézbesítettnek kellett tekinteni, úgyszintén a lízingtárgy visszaszolgáltatására felszólító 2013. június 14-én kelt levelet is. A felperes szabályszerűen értesült arról, hogy a lízingtárgyat ki kell ürítenie, amelynek nem tett eleget. Az alperes 2013. szeptember 16-án ürítette ki az ingatlant, ezt követően az Üsz. 17.1.7. pontjában foglaltak szerint 60 napig terhelte az őrzési kötelezettség, amelyet követően akár az ingóságok értékesítésére, akár a megsemmisítésükre is jogosult volt. Erre tekintettel a felperes neki felróható módon nem gondoskodott határidőben az ingóságai átvételéről, saját magának okozott ezáltal kárt, kártérítési igénye emiatt alaptalan volt.

[15] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

[16] Indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság lefolytatta a perfelvétel keretei során rögzített jogvita elbírálásához szükséges bizonyítást és a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a tényállást kisebb részben pontosította, illetve kiegészítette.

[17] Rámutatott, hogy az Üsz. 2.11.6. pontja értelmében a bejelentett, helyes címre megküldött alperesi értesítéseket, írásos nyilatkozatokat (felmondás, felszólítás) kézbesítettnek kellett tekinteni (kézbesítési fikció). A felperes keresetével érvényesített joga alapján elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes követett-e el szerződésszegést a keresetben előadottak alapján, és szerződésszegése miatt érte-e a felperest kár. Csak a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti követelés jogalapjának fennállása esetén lehetett volna jelentősége annak, hogy a keresetlevélben megjelölt ingóságok közül melyek hiánya, károsodása bizonyított.

[18] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy nem áll fenn a felperes keresetének jogalapja, döntését azonban eltérő indokokra alapította.

[19] Kiemelte: a perfelvételi szakban (24. sorszámú jegyzőkönyv) a felperes a keresete jogalapját – a korábbi felelős őrzés [régi Ptk. 196. § (1) bekezdés] helyett – szerződésszegésre módosította. Jogvédelmi igényét együttműködési kötelezettség megszegésével, szerződésszegéssel okozott kár megtérítésének szabályaira alapította. A felperesnek kellett így előadnia, hogy az alperes mikor tanúsított, mely magatartásával, a felek közötti szerződés mely pontjából vagy milyen jogszabályból fakadó szerződéses kötelezettségét szegte meg, és az egyes kötelezettség-szegésekkel milyen okozati láncolaton keresztül kapcsolódik össze az általa megjelölt kára (vagyoncsökkenése).

[20] A másodfokú bíróság rögzítette: a felperes az utolsó perfelvételi tárgyaláson (24. sorszámú jegyzőkönyv) összegezte az állított szerződésszegéseket. A perfelvétel lezárását követően, a fellebbezésben hivatkozott, szerződésszegésként értelmezhető magatartásokat a Pp. 215. §-ában, 217. §-ában, 373. § (1), (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehetett figyelembe venni, mivel a felperes nem terjesztett elő keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmet, a keresetváltoztatás feltételei nem is álltak fenn, a másodfokú eljárásban sem teljesültek azok az eljárásjogi feltételek, amelyek alapján a keresetváltoztatás, új tények előadása megengedhető lett volna.

[21] A szerződésszegés és a szerződésszegésként megjelölt magatartások körében a másodfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak, hogy a lízingszerződésben meghatározott szolgáltatás tárgya a perbeli lakás és nem a felperes ingóságai voltak. Az alperest azonban a régi Ptk. 4. § (1) bekezdéséből és 277. § (5) bekezdéséből következően – azaz jogszabályból eredően – a kölcsönös együttműködési kötelezettség részeként a szerződés teljesítése során általános tájékoztatási és értesítési kötelezettség (ún. kísérő kötelezettség) terhelte azokról a körülményekről, amelyek ismerete a felperes szerződéses jogainak gyakorlása, kötelezettségei teljesítése érdekében szükséges. A szerződő felek együttműködési kötelezettsége jogszabályi követelmény, a kötelezettség tartalma azonban szabad megállapodásuk [régi Ptk. 200. § (1) bekezdés] tárgya lehet. A jelen ügyben a peres felek együttműködési kötelezettségének terjedelmét általánosságban az Üsz. 2.9. pontja határozta meg. Az Üsz. 17. pontja (Lízingtárgy visszaadása) részletesen szabályozta, hogyan kell eljárni az ingatlan birtokba vétele és az abban maradt ingóságok tekintetében a szerződés idő előtti megszűnése és a birtokbaadási kötelezettség megszegése esetén. Az Üsz. e pontja konkretizálta erre az esetre az alperest a régi Ptk. 4. §-a szerint terhelő együttműködési és tájékoztatási kötelezettséget. Erre tekintettel az együttműködési kötelezettség megszegését, illetve a szerződésszegés kérdését is elsősorban az alapján kellett megítélni, hogy az Üsz.17. pontja milyen előírásokat és kötelezettségvállalásokat tartalmaz. Ezekhez a szerződéses rendelkezésekhez képest az alperessel szemben csak annyiban lehetett az értesítés és az együttműködés tekintetében a régi Ptk. 4. § (1), (4) bekezdésére hivatkozva többletkövetelményt támasztani, amennyiben azok hiánya a felperesi jogok gyakorlását, illetve kötelezettségek teljesítését megghiúsítaná.

[22] A másodfokú bíróság rámutatott: az alperes az Üsz. 17. pontjában előírt valamennyi értesítést helyes címre és tartalommal küldte meg; a felperes megalapozatlanul hivatkozott

arra, hogy megszegte a szerződéses kötelezettségét azzal, hogy valamely értesítést rossz címre küldött.

[23] Az Üsz. 17. pontja és az alperes által megküldött értesítések alapján pontosan megállapítható volt, hogy a szerződés felhatalmazó rendelkezése alapján az alperes mikortól jogosult birtokba venni az ingatlant és a benne lévő ingóságokat, valamint az ingóságok megőrzésére meddig vállalt kötelezettséget. Az Üsz. 17.1.7. pontja értelmében az alperest a 2013 júniusi felszólítástól számított 60 napig terhelte a felperes ingóságainak szerződésben vállalt őrzési kötelezettsége az értékesítést vagy megsemmisítést megelőzően. A felperes terhére esett az, hogy a szerződésszerűen megküldött felszólítás tényleges átvételéről nem gondoskodott, és így azt a posta „nem kereste” jelzéssel küldte vissza az alperesnek. A felperes a felmondást (2013 május), a felszólítást (2013 június) követően az ingatlan árverésre meghirdetését tartalmazó levélből (2014 február) és az elárverezéséről szóló levélből (2014 március) is értesülhetett az ingatlan birtokbavételéről, még azt megelőzően, hogy az ingóságait a lakásból 2014 áprilisában elszállították.

[24] A másodfokú bíróság úgy ítélte, a felperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy az alperes szerződéses őrzési kötelezettségének megszegésével, nem megfelelő tárolással okozott kárt. Hangsúlyozta: az alperes kizárólag az Üsz. 17.1.7. pontjában meghatározott esetben és ideig vállalt szerződéses kötelezettséget a felperes ingóságainak őrzésére. Az Üsz. 17.1.7. pontja értelmében a lízingtárgyat a benne lévő ingóságokkal a felszólítást követő harmadik napon átadottnak kellett tekinteni, az ingóságokat a kiürítésre rendelkezésre álló határidőtől számított 60 napig volt köteles az alperes a szerződés alapján megőrizni. A felperesnek az Üsz. 17.1.1., 17.1.2. és 17.1.7. pontjai alapján a 2013. június 12-én postára adott, az Üsz. 2.11.6. pontja szerint 2013. június 26-án kézbesítettnek tekintendő felszólítás után két napon belül, azaz legkésőbb 2013. június 28-ig ki kellett ürítenie és birtokba kellett adnia az ingatlant. Az e határidőtől számított 60 nap 2013. augusztus 28-án telt le. Az alperes 2013. szeptember 16-án cserélte le a zárat, azt követően 2014 áprilisában szállította el az ingóságokat, addig azokat a lezárt lakásban hagyta. Azzal, hogy a felperes ingóságait 60 napig kulcsra zárt ingatlanban hagyta, eleget tett a szerződéses őrzési kötelezettségének. Az ingóságok eredeti helyén, zárt ingatlanban megvalósított őrzése alkalmas volt az állag megővására. Alaptalanul hivatkozott így a felperes az ingóságok nem megfelelő tárolásával elkövetett szerződésszegésre. Szerződéses kötelezettség-vállalás hiányában a 60 napot követően bekövetkezett károkért az alperesnek nem állhatott fenn a régi Ptk. 318. §-a alapján szerződésszegésből eredő kártérítési felelőssége. Az alperessel szemben a keresettel érvényesített jog alapján, szerződésszegésből eredő kártérítés címén a 60 napon túli időszakra nézve már nem volt érvényesíthető követelés.

[25] A másodfokú bíróság szerint továbbá az alperes a felperes érdekeit szem előtt tartva tovább őrizte az ingóságokat. Ez az őrzés azonban nem a megszűnt szerződésből fakadó kötelezettség volt, hanem abból a jogi tényből következett, hogy a felperes ingóságai a lízingszerződés megszűnése és a 60 napos vállalt őrzési idő után is az alperes akarata ellenére a birtokba vett lízingtárgyban, azaz az alperes birtokában maradtak [rég Ptk. 196. § (1) bekezdés]. A felperes érvelésével ellentétben az alperes nem sértette meg szerződéses kötelezettségét azzal, hogy az ingóságokat nem értékesítette, ilyen kötelezettsége ugyanis nem volt. Azzal, hogy nem élt az ingóságok értékesítésére, megsemmisítésére feljogosító szerződéses rendelkezésekben biztosított jogaival, a felperes érdekét tartotta szem előtt.

[26] A másodfokú bíróság indokolásában arra is kitért, hogy az Üsz. 17.1.7. pontja nem írta elő az alperes szerződéses kötelezettségeként leltár készítését, sem azt, hogy a leltárnak, fotódokumentációnak milyen részletességűnek kell lennie. Az alperes a lízing tárgyát képező lakás 2013 szeptemberi birtokbavételekor fényképfelvételeket készített, és a közjegyző is rögzítette a megítélése szerint jelentősebb értékű ingóságokat. Az alperes ezzel a régi Ptk. 4. §

(1) bekezdésének megfelelően eljárva, kellően figyelembe vette a felperes érdekeit. A tételes leltár hiánya, a fényképfelvételek részletessége egyebekben legfeljebb az ingóságok meglétét, hiányát alátámasztó bizonyíték mérlegelésénél értékelhető, nem hozható okozati összefüggésbe azzal, ha a felperes ingóságainak egy része esetleg elveszett vagy vízkárt szenvedett. Szerződösszegésből eredő kártérítési igényt a felperes erre hivatkozva sem érvényesíthetett.

[27] A fellebbezés további hivatkozásaira figyelemmel a másodfokú bíróság rámutatott, hogy a felperes a keresetét szerződösszegésre alapította, így a kereset a felelős őrzés szabályai [régi Ptk. 196. § (1) bekezdés] alapján nem volt vizsgálható.

[28] Mivel a felperes nem bizonyította, hogy az alperes szerződösszegése miatt kár érte, ezért a régi Ptk. 4. §, 318. §-a, 339. §-a alapján nem volt alapos a keresete.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[29] A felperes felülvizsgálati kérelmében – annak petituma és indokolásának tartalma szerint [Pp. 110. § (3) bekezdés] – az ügy érdemére kiható eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérelmet terjesztett elő a felülvizsgálat engedélyezése iránt is.

[30] Előadta, az eljáró bíróságoknak hivatalból észlelniük kellett volna, hogy a perbeli szerződés fogyasztói szerződésnek minősül. Az eljárás e lényeges tény mellőzése mellett zajlott, amely nem eredményezhetett mást, mint kirívóan okszerűtlen ítéleti következtetéseket, valamint az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, amely az eljárás megismétlését teszi szükségessé.

[31] Érvei szerint az eljáró bíróságoknak azt is hivatalból kellett volna észlelniük, hogy a per tárgyát képező szerződés olyan tartós bérlet, amely alapján a régi Ptk. 429. § (1) bekezdése szerint az Üsz. mellett, illetve attól függetlenül az alperesnek törvényes zálogjoga állt fenn az ingóságain. Az ingóságok jogi sorsát ezért nem pusztán a jogerős ítélet indokolásában rögzített együttműködési kötelezettség, illetve a felek szerződéses szabadsága alapján, hanem a zálogjogi elszámolási szabályok alapján kellett volna elbírálni.

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmének III. pontjában az ügy érdemére kiható eljárásjogi szabálysértések körében, de a Pp. 413. § (1) bekezdés c) pontja felhívásával állította, hogy a jogerős ítélet eltért a 2012. január 1. napja után közzétett BH2013. 123. számú eseti döntéstől, amelyben foglaltak szerint a bíróságnak hivatalból kell észlelnie, ha a perbeli szerződés fogyasztói szerződésnek minősül, és tájékoztatnia kell a feleket a fordított bizonyítási teherről [régi Ptk. 305/A. § (2) bekezdés, 685. §, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) bekezdés]. Hivatkozott a fogyasztói szerződés érvénytelenségével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló – az új Pp. hatálya alatt is irányadó – 2/2011. (XII. 12.) PK véleményre is, amely ugyancsak a fogyasztói minőség, illetve a szerződés fogyasztói jellege hivatalbóli észlelésének kötelezettségét mondja ki. Álláspontja szerint a jelen ügyben az eljáró bíróságok a fogyasztói minőség, illetve a szerződés fogyasztói jellege észlelésének hiánya miatt rá hárították a teljes bizonyítási terhet, noha az általa konzekvensen hivatkozott közlési szabálytalanság, az ingóságaival kapcsolatos kiadási és elszámolási kötelezettség megsértése, a vonatkozó Üsz. rendelkezések esetleges tisztességtelensége esetén megfordul a bizonyítási terhet.

[33] Nézete szerint a jogerős ítélet azon túlmenően, hogy eltér a Kúria fentiekben hivatkozott határozataitól, sérti a Pp. rendelkezéseit. A fogyasztói minőség észlelésének hiánya a Pp. 6. §-ának megszegését jelenti, amely a bizonyítási terhet szempontjából meghatározó. Az elsőfokú bíróság részéről nem történt a perbeli szerződés fogyasztói jellege okán anyagi pervezetés, amely a Pp. 237. § (1), (2) bekezdése megsértését jelenti. Az eljáró

bíróságok a Pp. 237. § (3) bekezdés *a)* pontjában foglaltak ellenére a megfelelő hivatalbóli jogszabály-értelmezésnek [régi Ptk. 685. § *b)* és *e)* pont, 423. §, 429. §] sem tettek eleget. Megszegték a Pp. 237. § (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt kötelezettségüket is, amikor nem alkalmazták a 2/2011. (XII. 12.) PK véleményt. Megsértették továbbá a Pp. 237. § (3) bekezdés *c)* pontját a releváns és az ítéletben rögzített szerződéses feltételek tisztességtelenségének bírói mérlegelésével (régi Ptk. 209. §) kapcsolatban.

[34] Állította továbbá, hogy a jogerős ítélet a Pp. 265. § (1) bekezdését is sérti, mivel a fogyasztói minőség, fogyasztói szerződés fennállása esetén „a régi Ptk. megfordítja a bizonyítási terhet”, így „a fogyasztóval szerződő félre telepíti a bizonyítási terhet, jelen esetben a törvényes zálogjogból fakadó elszámolási kötelezettség maradéktalan teljesítését, az ingóságok részbeni megsemmisülésének bizonyítását, az árverési értékesítést, összefoglalóan az ingóságok teljes körével történő számadást” (felülvizsgálati kérelem III.6. pont).

[35] A felperes a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben előadta: a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlen és iratellenes ítéleti következtetésre jutott „részint az érdemi eljárási szabálysértés okán, részint pedig azért, mert hivatalból nem észlelte a törvényes zálogjog fennállását és ennek hiányában, valamint a fogyasztói minőség hiányában az ingóságok sorsát a régi Ptk. 200. §-a alapján értékelte, noha erről szó sem volt, hiszen az alperes általános szerződési feltételt alkalmazott”. A csatolt dokumentumokból és a tanúvallomásokból nem vonható le az a következtetés, hogy az alperes betartotta az Üsz. 17.1.7. pontjában foglaltakat. Az ingóságokkal való elszámolás tekintetében alperesnek a 60 napos őrzést követően sem szűnt meg a felelőssége, hiszen a szerződés e határidő elteltét követően is elszámolási kötelezettséget írt elő. Tételes leltár felvétele nélkül a szerződésben előírt megőrzési időszak alatt az ingóságok elveszhetnek vagy megsérülhetnek, így az alperes nem tudja bizonyítani, hogy mi történt velük. Nem tudott volna elszámolni az ingóságokkal akkor sem, ha 60 napon belül tudomására jutottak volna a történetek, hiszen nem rögzítették, mi került a birtokába, mit kell visszaadnia. A jogerős ítéletben megfogalmazott az az állítás, miszerint az alperes csak a felperesi érdekeket szem előtt tartva őrizte tovább az ingóságokat, ellentmondásban áll a dokumentumokkal és valótlan, iratellenes megállapítás. Iratellenes az az ítéleti megállapítás is, miszerint az ingóságokat a 2014 áprilisi elszállításukig a lízing tárgyát képező ingatlanban őrizte. Peradat, hogy az ingatlan értékesítése során az ingóságokat dokumentáció és leltár nélkül átadta egy harmadik személynek (az ingatlan új tulajdonosának), és csak ezután szállította raktárba a még meglévő dolgokat. A raktárba szállításkor felvett leltár és a lakás birtokbavételekor készült jegyzőkönyv összevetése (a „Károkozás bemutatása” című irata) bizonyítja: az ingóságok jórészének már a raktárba szállítás előtt nyoma veszett. Az alperes által csatolt dokumentumok ezért bizonyítják, hogy a károkozás már hónapokkal a raktárba szállítás előtt megvalósult. E dokumentumok mellett a bíróság iratellenesen fogadta el azt az alperesi állítást, hogy a saját hibájából nem vette át az ingóságokat és ezzel lényegében magának okozta a kárt.

[36] A felperes a Pp. 346. § (5) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta, hogy a per főtárgyára vonatkozóan először a másodfokú ítélet tartalmazta a bíróság jogi álláspontját. Nézete szerint az olyan jogi indokolási tartalom sem megfelelő, amelyben az alsóbb bíróságok nem alkalmazzák az adott ítéleti tényállásra a Kúria közzétett határozatát. A jelen esetben rendelkezésre állt olyan kúriai döntés, amely lehetővé tette az eljárt bíróságok részére a fogyasztói minőség és a fogyasztói szerződés hivatalbóli észlelését. „Ez pedig ahhoz vezetett, hogy az ítéleti tényállás nem kerülhetett megalapozottan megállapításra, így a jogi indokolás sem lehet adekvát”. A felperes a határozatok indokolásával kapcsolatban a Kúria Gfv.30.034/2023/10. számú precedensképes határozata [63] és [65] bekezdésében foglaltakra is hivatkozott.

[37] Az anyagi jogi jogszabálysértés körében a felperes kifogásolta: a másodfokú bíróság jogerős ítéletében „ténként állapította meg”, hogy szerződés szerű teljesítés esetén az alperesnek nem keletkezik sem joga, sem kötelezettsége a felperes lízingtárgyba bevitt ingóságait illetően, mely megállapítást a Pp. 279. § (1) bekezdését sértő, kirívóan okszerűtlen és iratellenes következtetésnek tartott. Álláspontja az volt, hogy az alperes kötelezettséget vállalt a szerződésben a felperesi ingóságok kezelésére. A másodfokú bíróság az alperesi értesítések szabályszerűségére alapította a kereset elutasítását annak ellenére, hogy a kereset azon alapult: az alperes nem számolt el az ingóságokkal. Kirívóan okszerűtlen tehát az az ítéleti következtetés, hogy kára azért nem következett be, mert nem tudta megjelölni, melyik alperesi értesítés volt szabályszerűtlen, illetve az értesítés átvételének elmulasztása miatt az alperes nem okozhatott jogellenesen kárt. A perben mindvégig következetesen az alperes ingó kiadási, tehát elszámolási kötelezettségének megsértésére hivatkozott, ennek körében jelölte meg, hogy az ingóságai tekintetében nem kapott értesítést. Az eljáró bíróságoknak vizsgálniuk kellett volna a felek együttműködési kötelezettsége mellett a szerződés szerű teljesítést is, de eltérő jogi alapon, mint ahogyan a másodfokú bíróság tette. Az alperes szerződés szerű teljesítését a felek szerződésének keretein belül kellett vizsgálni, azonban a másodfokú bíróság az anyagi jogi jogszabályokra hivatkozott. A hivatkozása egyfelől azért megalapozatlan, mert a Ptk. 4. §-a olyan alapelv, amelyre önmagában igényt alapítani nem lehet. Másfelől, ha a fogyasztói minőséget a bíróságok észlelték volna – hivatalból a Pp. 6. §-a, 237. § (3) bekezdés b) pontja alapján –, akkor azt is észlelniük kellett volna, hogy az ingatlanban található ingóságok szerződés megszűnését követő sorsát nem az Üsz., nem a régi Ptk. 200. §-a és 277. § (5) bekezdése, hanem a régi Ptk. kógens 429. §-a és a zálogtárgy értékesítésére irányadó, ugyancsak kógens 258. § (2), (3) bekezdése határozza meg.

[38] Sérrelmezte, hogy az eljáró bíróságok elmulasztották az alperes – mint fogyasztóval szerződő fél – bizonyítási terhe mellett megvizsgálni az elszámolási, értesítési kötelezettséget, és értékelni, hogy egyáltalán eltérhetett-e az Üsz. a régi Ptk. 429. §-ától, illetve 258. §-ától, és így alkalmazható volt-e. A Pp. 237. § (3) bekezdés b) pontja szerint az elsőfokú bíróságnak, a Pp. 369. § (4) bekezdése szerint pedig a másodfokú bíróságnak kellett volna hivatalból észlelnie, hogy a régi Ptk. 258. §-a ellenére az Üsz. nem tartalmaz az alperes részére elszámolási kötelezettséget.

[39] A felperes a Pp. 110. § (3) bekezdésére hivatkozással rámutatott: mindvégig következetesen hivatkozott arra, hogy az alperes nem számolt el az ingóságaival, azokat nem leltározta fel, nem tudni, hogy értékesítette-e és mennyiben, valamint milyen értékben vonta le a tartozásából. Az utolsó per felvételi tárgyalás 24. sorszámú jegyzőkönyve nem tartalmazott e tárgyban a Pp. 7. § (1) bekezdés 12. pontja szerinti keresetváltoztatást. Megalapozatlannak tartotta ezért a jogerős ítélet [30] bekezdésében foglaltakat, miszerint a fellebbezésében keresetváltoztatást terjesztett elő. A 24. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítettekkel összevetve valójában az ingóságai teljes körű elszámolásának hiányából fakadó kárát érvényesítette, az alperes jogellenes magatartását a tételes elszámolás hiányában és abban jelölte meg, hogy igazoltan nem értesítette az ingóságai elviteléről. Fellebbezésében is az elszámolási kötelezettség megszegését állította, ennek körében tett tényállításokat, amelyeket nem lehet újnak tekinteni.

[40] Álláspontja szerint a jogerős ítélet [43] bekezdésében foglaltak is megalapozatlanok, mert amellet, hogy az alperesnek szerződéses kötelezettsége volt az ingóságok kezelése, előrébb való volt a jogszabályban előírt az a kötelezettsége, hogy az ingóságokat az elszámolásig megőriznie, kezelnie kellett, jogszerű teljesítése az elszámolással ért véget, szemben a jogerős ítélet azon megállapításával, hogy ilyen kötelezettsége – szerződészegés hiányában – nem volt. Kiemelte: „[a] peres felek fogyasztói szerződésének egyensúlyát pedig

a bírói mérlegelés dönti el, ennek során a fogyasztóra kedvezőbb értelmezési és bizonyítási szabályokat kell figyelembe venni”.

[41] A felperes előadta továbbá, hogy a jogerős ítélet [32] bekezdésének az az új jogi indokolása, miszerint a felek szerződése csak az ingatlanra vonatkozott, így az ingóságok tekintetében az alperesnek nem keletkezett sem joga, sem kötelezettsége, a régi Ptk. 423. §-ába, 429. § (1) bekezdésébe, 251. § (1) bekezdésébe, és 258. § (1)-(3) bekezdéseibe ütközik. Szerinte az alperes számára – a jogerős ítélet megállapításával szemben – maga a régi Ptk. teremtette meg a kötelezettséget a felperesi ingóságokkal kapcsolatosan. Az eljáró bíróságok ezt nem észlelték, ezért nem vetették össze a fogyasztói szerződés e körben meghatározott feltételeit a zálogjog kogens elszámolási, értékesítési szabályaival [rég Ptk. 209. § (1) és (2) bekezdés], de legfőképpen a régi Ptk. 258. § (3) bekezdésével, amely szerint semmis a zálogjog megszűnése előtt kötött az a megállapodás, amely a jogosultat az elszámolási kötelezettség alól mentesíti.

[42] A felperes kiemelte azt is, hogy az eljáró bíróságok a 2012. június 29-től hatályos üzletszabályzat alapján ítéleztek, holott a felek a szerződésüket 2006-ban kötötték. Ezzel összefüggésben a régi Ptk. 205/A. § (1), (2) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta: megfelelő bizonyítási kioktatás és anyagi pervezetés mellett az alperest terhelte volna a szerződés fogyasztói jellege okán annak bizonyítása, hogy a szerződéskötés időpontjában az üzletszabályzat milyen szöveggel vált a felek szerződésének részévé, illetve annak tekintetében a 2012. június 29-én hatályos üzletszabályzatot kellett alkalmazni, vagy annak szabályai azonosak voltak a szerződéskötéskori üzletszabályzattal. Hivatkozott továbbá a régi Ptk. 207. § (2) bekezdésére. Álláspontja szerint e rendelkezések alapján utólagos bizonyítás engedélyezése iránti kérelmet sem kellett volna a perfelvétel lezárását követően előterjesztenie, mert a bizonyítási teher az ingóságok kezelésével kapcsolatos körülmények tekintetében nem rá hárult.

[43] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

[44] Rámutatott, hogy a BH2013. 123. számon közzétett döntés alapjául szolgáló perben a Kúria azért ítélte jogszabálysértőnek az alsóbb fokú bíróság eljárását, mert az a fogyasztói szerződés speciális szabályát, a régi Ptk. 305/A. § (2) bekezdésében foglaltakat hagyta figyelmen kívül. A jelen perben azonban nem hibás teljesítés volt a kereset jogalapja, így e jogszabály alkalmazása szóba sem kerülhet. Az eljáró bíróságok nem sérthették meg a régi Ptk. 305/A. § (2) bekezdésében foglalt bizonyítási szabályokat, így a jogkérdésben való eltérés sem állapítható meg.

[45] Észrevételezte, felülvizsgálati kérelmében a felperes csak arra hivatkozott, hogy fogyasztói szerződés fennállása esetén a régi Ptk. a bizonyítási terhet megfordítja, így a fogyasztóval szerződő félre telepíti a bizonyítási terhet, a megsértett jogszabályhelyet azonban konkrétan nem jelölte meg, a Pp. 265. § (1) bekezdésének megfelelően a kártérítési igényt megalapozó körülmények bizonyítása pedig őt terhelte.

[46] Az alperes kiemelte: a per tárgya nem a lízingszerződés érvénytelenségének megállapítása, hanem a felperes kártérítési igényének érvényesítése volt. A felperes nem jelölte meg azt a jogszabályt, amelyből a bíróságok hivatalból történő vizsgálati kötelezettsége levezethető, amelynek megsértését – a hivatalbóli vizsgálat elmulasztásával – az eljáró bíróságok elkövethették. A hivatalbóli vizsgálati kötelezettség megszegésének állításával a felperes a felülvizsgálati eljárásban a kereseti kérelem esetleges hiányosságait kívánta pótolni, ez azonban a kérelemhez kötöttség elvének teljes kiüresítését jelentené. A bíróságnak erre irányuló jogszabályi felhatalmazás hiányában nem feladata a fél helyett a peranyag szolgáltatása, vagy a fél által nem peresített szerződéses kikötések kereset részévé tétele, ezáltal a per kereteinek a felek helyett történő meghatározása.

[47] A Pp. 413. § (1) bekezdésére, 423. § (2) bekezdésére és a Kúria gyakorlatára utalva hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati eljárásnak nem képezheti tárgyát olyan jogkérdés, amelyet a bíróságok az eljárás korábbi szakaszában nem vizsgáltak. A felperes felülvizsgálati kérelmében előadott, meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősülő, így különösen a régi Ptk. 423. §-ának, 429. §-ának, 209. §-ának, 258. §-ának megsértésére alapított hivatkozások nem vizsgálhatók a felülvizsgálati eljárásban. A felperes azt is a felülvizsgálati eljárásban állította először, hogy az Üsz. nem vált a szerződés részévé, ezért a régi Ptk. 205/A. §-ára és 207. § (2) bekezdésére alapított hivatkozásai sem vizsgálhatók.

[48] Az alperes szerint eleget tett az Üsz. 17.1.1. pontjában rögzített kötelezettségének, felszólította a lízingbe vevőt a lízingtárgy visszaadására, és figyelmeztette a 17.1.2. pontban rögzített következményekre. A perben meghallgatott tanúk vallomása és az okirati bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a birtokbavétel közjegyző jelenlétében történt. A közokirat, valamint a fényképfelvételek rögzítették az ingatlanban fennálló állapotot, amelyre vonatkozóan a tanúvallomásból az derült ki, hogy az ingatlan a birtokbavétel időpontjában már költözés utáni állapotban volt, az ingóságok be voltak dobozolva. Amennyiben a felperes gondoskodott volna a postai küldemények átvételéről, úgy jelen lehetett volna a kiürítés során, lehetősége lett volna a jegyzőkönyv tartalmát kiegészíteni, további fényképfelvételek készítését kérni, ezért a több mint tíz évvel a birtokbavételi eljárást követően tett az az állítása, miszerint a raktárba szállítást megelőzően ingóságok tűntek el, pusztá feltételezés, amit bizonyítani nem tudott.

[49] Rámutatott továbbá, hogy a felperes állításával ellentétben nem volt értékesítési kötelezettsége.

[50] A felperes a Pfv.6. sorszámú észrevételében hangsúlyozta: a jelen ügyben az a vizsgálandó kérdés, hogy a fogyasztói minőség hivatalbóli észlelésének hiánya hogyan, mennyiben hatott ki a fél jogérvényesítési helyzetére, azt milyen mértékben befolyásolta. Anyagi pervezetés hiányában nem derült fény arra, milyen irányt vett volna a felperes határozott kérelme, ha a fogyasztói minőségéhez kapcsolódó speciális szabályok mentén folyik az eljárás. Ez pedig azt jelenti, hogy a felperes igényéről nem lehetett teljeskörűen, aggálymentesen és megnyugtatóan dönteni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[51] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy a felperes szükségtelenül terjesztett elő a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet, a Pp. 408. § (2) bekezdésének esete ugyanis nem állt fenn, mert a másodfokú bíróság nem azonos jogi indokolásra [Pp. 346. § (5) bekezdés] utalással hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. A jogerős ítélet [25] bekezdése a tényállás pontosítását tartalmazza, a [28] bekezdés pedig azt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével eltérő indokolás mellett értett egyet.

[52] A Pp. 406. § (1) bekezdése a felülvizsgálat alapját akként határozza meg, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálata az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással kérhető.

[53] A felperes nyilatkozatait – különös tekintettel a felülvizsgálati kérelem 1. oldalán előadott petitumára, és kérelme indokolásának szerkezetére, azon belül a III. pont címe – a Pp. 110. § (3) bekezdése alapján, tartalma szerint figyelembe véve a Kúria úgy tekintette, hogy a BH2013. 123. számon közzétett eseti döntésre és a Kúria Gfv.30.034/2023/10. számú határozatára, valamint a fogyasztói szerződés érvénytelenségével kapcsolatos egyes

kérdésekről szóló 2/2011. (XII. 12.) PK véleményre a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának alátámasztásaként hivatkozott.

[54] A Kúria ugyanakkor arra is rámutat, hogy amennyiben a BH2013. 123. számon közzétett eseti döntésre való hivatkozás a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés körében volna vizsgálándó, abban az esetben nem állapítható meg ezen ügynek a jelen üggyel e körben szükséges azonossága. A hivatkozott határozattal érintett ügy tárgya ugyanis hibás teljesítésen alapuló igény érvényesítése volt, amelynek keretében a régi Ptk. 305/A. § (1) bekezdése állapított meg – azzal az érvényesített joggal összefüggésben – a fogyasztóra kedvezőbb („fordított”) bizonyítási terhet. Erre az anyagi jogi rendelkezésre tekintettel volt jelentősége abban az ügyben a jogviszony fogyasztói jellegének és ehhez kapcsolódóan a felperes által hivatkozott PK véleményben rögzített hivatalbóli észlelési kötelezettségnek. A jelen ügyben azonban ennek az anyagi jogi normának – az érvényesített, eltérő alanyi jogra [rég Ptk. 318. §, 339. § (1) bekezdés] figyelemmel – nem volt relevanciája.

[55] A felperes felülvizsgálati kérelmének tartalmára tekintettel a Kúria az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak a Pp. hatályba lépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. PJE határozat rendelkezései szerint a jelen ügyben is irányadó, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben kifejtettekkel egyezően az alábbiak szerint rögzíti a felülvizsgálati eljárás jogi természetét és annak korlátait.

[56] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, nem egyfajta „harmadfokú eljárás”, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 413. § (1) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel (Kúria Pfv.20.513/2023/8., Pfv.20.629/2023/5., Pfv.21.043/2022/11., Gfv.30.143/2023/6., egyezően: PK vélemény 3. és 4. pontja, valamint indoklásuk).

[57] Lényeges továbbá egyrészt, hogy a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt (Kúria Pfv.20.797/2016/11., megjelent: BH2017. 232., Gfv.30.373/2022/4., Pfv.20.179/2023/9.), másrészt, hogy az eredményes felülvizsgálat alapja – a Pp. fentebb felhívott 406. § (1) bekezdéséből következően – csak olyan jogszabálysértés lehet, amely az ügy érdemére kihatott.

[58] A mindezek alapján meghatározott felülvizsgálati keretek között [Pp. 423. § (1) bekezdés] eljárva a felperes felülvizsgálati kérelmének csak azok a hivatkozásai voltak érdemben vizsgálhatóak, amelyek a megsértett jogszabályhely konkrét megjelölését és a jogszabálysértés azzal adekvát körülírását (szöveges indokolását) is tartalmazták, illetve amelyeket a felperes a megelőző eljárásokban is előadott.

[59] Felülvizsgálati kérelmében a felperes a perbeli szerződés fogyasztói jellege észlelésének elmulasztásával, valamint a Pp. 6. §-ával, 237. § (1), (2) bekezdéseivel, (3)

bekezdése a), b), c) pontjával kapcsolatos jogszabálysértést abban látta, hogy a másodfokú bíróság rá hárította a bizonyítási terhet, jöllehet az az Üsz. rendelkezései tisztességtelensége esetén megfordul. A felülvizsgálati kérelem azonban nélkülözi annak szöveges bemutatását, részletes indokolását, hogy a felperes által hivatkozott mulasztásban megnyilvánuló jogszabálysértés miért és mennyiben hatott ki az ügy érdemére. Ennek hiányában a felperes e hivatkozásai nem voltak érdemben vizsgálhatók.

[60] Az anyagi pervezetés szabályainak megsértésével kapcsolatban ugyanakkor a Kúria arra is rámutat, hogy a Pp. 237. § (5) bekezdése alapján a bíróság a felek kérelmének és jogállításának korlátain belül gyakorolja az anyagi pervezetést. Az érvényesített jog megnevezése – azon túl, hogy kiindulási alap a felek és a bíróság számára az alkalmazandó anyagi jog azonosítása terén – egyben (a jogi érveléssel együtt) kiindulópontja és határa is az anyagi pervezetésnek, ami nem terjedhet ki arra, hogy a bíróság a felet arról tájékoztassa, miszerint az előadott tények az általa nem hivatkozott jog alkalmazását vetik fel, különösen, ha ez a kérelem, illetve az érvényesített jog megváltoztatását kívánná meg. Nem terjed ki továbbá a fél kérelme, illetve az érvényesített jog keretein belül sem tények és bizonyítékok hivatalból való felkutatására, beszerzésére, vagy a tényekből levont jogi következtetésekről, a felek általi jogi minősítésekről, a bizonyítékok értékeléséről való érdemi állásfoglalásra; ezekről a bíróságnak az ítéletében kell számot adnia.

[61] A felperes a jogerős ítélet [30] bekezdésével összefüggésben sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság keresetváltoztatásnak tekintette a fellebbezésében foglaltakat, nem jelölt meg azonban a hivatkozott jogszabálysértéssel adekvát eljárásjogi rendelkezést. Erre tekintettel ez a felülvizsgálati hivatkozása sem volt érdemben vizsgálható.

[62] Sérelmezte a felperes a jogerős ítélet [43] bekezdésében foglaltakat is, szerinte ugyanis az alperes jogszerű teljesítése az elszámolással ért véget, szemben a jogerős ítéletnek azzal a megállapításával, hogy az alperesnek ilyen kötelezettsége nem volt. Nem jelölt meg azonban e hivatkozásával kapcsolatban adekvát megsértett jogszabályhelyet, ezért ez az állított jogszabálysértés sem képezhetette érdemi vizsgálat tárgyát.

[63] A felülvizsgálati kérelem a Pp. 346. § (5) bekezdése vonatkozásában sem tartalmazott érdemben vizsgálható, tartalmában szövegszerűen kifejtett eljárási szabálysértést, mert a felperes nem adta elő, hogy a jogerős ítélet indokolásának állított hiánya (miszerint az nem tartalmazza, hogy a bíróság miért tért el jogkérdésben a Kúria hivatkozott közzétett határozatától), miként hatott ki az ügy érdemére.

[64] A felperes az ingóságain fennálló törvényes zálogjogra [és azzal összefüggésben a régi Ptk. 423. §, 429. § (1) bekezdés, 251. § (1) bekezdés, 258. § (1)-(3) bekezdésére] az eljárás korábbi szakaszaiban egyáltalán nem hivatkozott, így az nem volt az eljárás tárgya, ezért azt az eljárt bíróságok nem vizsgálhatták, következésképpen ezzel összefüggésben meg sem sérthették annak szabályait. Ezen túlmenően a felperes felülvizsgálati kérelmében azzal kapcsolatban, hogy a bíróságnak miért kellett volna hivatalból észlelnie a törvényes zálogjog fennállását, nem jelölt meg megsértett jogszabályhelyet és jogi érvelést sem adott elő.

[65] Ugyanez vonatkozik a felperesnek arra a felülvizsgálati hivatkozására is, miszerint a bíróság a 2006-ban kötött szerződés feltételeit nem a szerződéskötéskor, hanem a 2012. június 29-től hatályos Üsz. alapján állapította meg, anélkül, hogy az alperes bizonyította volna a későbbi üzletszabályzatnak a szerződéskötéskorival azonos tartalmát. A felperes erre a körülményre sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem hivatkozott, jöllehet a szerződés tartalma körében tényállítási kötelezettség terhelte [Pp. 4. § (2) bekezdés, 170. § (2) bekezdés c) pont]. Új hivatkozásait a felülvizsgálati eljárásban vizsgálni nem lehetett.

[66] A mindezek alapján meghatározott felülvizsgálati keretek között eljárva, az érdemben figyelembe vehető hivatkozások vizsgálata eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[67] A másodfokú bíróság a szerződés fogyasztói jellegével kapcsolatban – a felülvizsgálati kérelem III.6. pontjában foglaltakkal ellentétben – nem sértette meg a Pp. 265. § (1) bekezdését. A perben jelentős tényeket ugyanis az alanyi jog érvényesítését biztosító anyagi jogi jogszabályok határozzák meg, a felperes pedig a keresetével – a fentebb kifejtettekre tekintettel – nem a törvényes zálogjogból fakadó elszámolási kötelezettség alapján támasztott igényt [Pp. 7. § (1) bekezdés 8. és 11. pont].

[68] A másodfokú bíróság ehhez képest a felülvizsgálati kérelemben előadott okból a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó eljárási szabályt [Pp. 279. § (1) bekezdés] sem sérthette meg. A Kúria rámutat továbbá, hogy a felperes e jogszabályhely megsértését nem a keresettel érvényesített jog, a szerződésszegésen alapuló kártérítési felelősség körében jelentős tényekkel kapcsolatban állította, így az általa állított jogszabálysértésnek nem lehetett az ügy érdemére kihatása.

[69] A felperes egyebekben a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozással nem a tényállás megállapítását, a bizonyítékok értékelését, hanem a másodfokú bíróság anyagi jogi következtetését támadta. Felülvizsgálati kérelmében ugyanakkor a felperes nem jelölt meg megsértettként az előadott (szövegesen hivatkozott) jogszabálysértéssel adekvát anyagi jogi jogszabályi rendelkezést.

[70] A Kúria kiemeli, hogy felülvizsgálati jogköre csak arra terjed ki, hogy az ügyben eljáró bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutottak-e nyilvánvalóan helytelen, iratellenes vagy okszerűtlen következtetésre (Kúria Pfv.20.725/2022/6.). A Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértését a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhatja meg (Kúria Pfv.20.001/2022/5.).

[71] Az alperes kereset tárgyát képező károkozó magatartása vonatkozásában a felperes abban látta a bizonyítás eredményének téves mérlegelését, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, miszerint a dokumentumokból a raktárba szállítás előtt megvalósult károkozásra vonható le következtetés.

[72] A Kúria a hivatkozott jogszabálysértéssel kapcsolatban arra mutat rá, hogy a lakás birtokbavételekor (2013 szeptemberében) készült jegyzőkönyvnek és az ingóságok raktárba szállításakor (2014 áprilisában) felvett leltárnak nem volt jelentősége az alperes szerződésszegő magatartása bizonyítása körében, mert a felperes által nem vitatott, a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás és a régi Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti szerződésértelmezés {jogerős ítélet [41] bekezdés} szerint az alperest a perbeli szerződés alapján 60 napig terhelő őrzési kötelezettség 2013. augusztus 28-án letelt. Ezt követően az alperes az ingóságokat a felperes érdekében anélkül tartotta magánál, hogy arra külön jogviszonynál fogva jogosult vagy köteles lett volna, ezáltal a felek között egy újabb jogviszony: felelős őrzés [rég Ptk. 196. § (1) bekezdés] keletkezett. Az alperest e jogviszony keretében terhelő őrzési kötelezettség megsértésére azonban a felperes nem alapított keresetet. Az általa hivatkozott dokumentumoknak – a keletkezésük időpontjára figyelemmel – jelentőségük már csak az új jogviszony megítélésében lehetett volna, amint arra a másodfokú bíróság is helytállóan mutatott rá jogerős ítéletének [43], [45] bekezdéseiben.

[73] A felperes a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértése körében arra is hivatkozott, hogy a bíróság iratellenesen fogadta el az alperes állítását, miszerint a saját hibájából nem vette át az ingóságokat. A felülvizsgálati kérelem azonban ebben a vonatkozásban nem tartalmazza, hogy mely konkrét iratok cáfolják a felperes álláspontja szerint az alperes állítását, ezért

ebben a tekintetben a perben rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok mérlegelésének okszerűtlensége nem volt megállapítható.

[74] A felperes az „anyagi jogi” jogszabálysértés körében, de a Pp. 279. § (1) bekezdését felhívva hivatkozott arra is, hogy a bíróságok nem az alperes jogszabályon alapuló elszámolási kötelezettségét bírálták el. E körben lényeges, hogy egyrészről és először is ez nem anyagi jogi kérdés, másrészről a felülvizsgálati kérelemben megsértettként megjelölt eljárásjogi jogszabályhely nem adekvát. A Pp. 279. § (1) bekezdése a bizonyítás eredményének mérlegelését szabályozza, a felperes érvelése alapján viszont nem ennek a jogszabályhelynek, hanem az ítélet teljességét és az érdemi döntés korlátait szabályozó jogszabályhelyeknek (Pp. 341. §, 342. §) megsértése vetődhet fel, amely jogszabályhelyeket a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazta.

[75] Iratellenes a felperesnek az a hivatkozása, hogy az elszámolási kötelezettségen alapuló keresete volt. Amint azt a másodfokú bíróság is helyesen azonosította a jogerős ítélet [29], [30] bekezdésében, a felperes keresete jogalapját a 24. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítettek szerint jelölte meg. Jogvédelmi igényét az együttműködési kötelezettség megszegésével, szerződésszegéssel okozott kár megtérítésének szabályaira alapította. Az alperes szerződésszegő magatartását pedig abban határozta meg, hogy rossz címre küldte az értesítéseket, nem akadályozta az átvételt, nem megfelelően őrizte és tárolta az ingóságait, elnagyolt jegyzőkönyvet készített a birtokába került ingóságokról.

[76] A felperes állításával ellentétben a másodfokú bíróság a régi Ptk. 4. §-ára, 277. § (5) bekezdésére is a szerződéses kötelezettség körében hivatkozott. Arra mutatott rá, hogy e jogszabályok a szerződés teljesítése során együttműködésre és tájékoztatásra kötelezik a feleket, és e kötelezettségeik konkrét tartalmáról a felek a szerződésben szabadon megállapodhatnak [rég Ptk. 200. § (1) bekezdés].

[77] A felperes keresete szerződésszegésen alapult, ezért az ingóságoknak az őrzési kötelezettség megszűnését követő sorsát a perben nem kellett vizsgálni.

[78] A felperes az eljárás első- és másodfokú szakaszában szerződésszegésként nem az elszámolási kötelezettség megsértésére hivatkozott, így a másodfokú bíróságot nem terhelte a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján az az anyagi pervezetési kötelezettség, amelynek hiányára a felperes a felülvizsgálati kérelemben a régi Ptk. 429. §-a és 258. §-a alkalmazásával kapcsolatban hivatkozott.

[79] Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott és érdemben vizsgálható okokból nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[80] A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, így a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes ügyvédi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költségét, amelynek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés *b)* pontja, (5), (6) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, mérlegelve a kifejtett ügyvédi tevékenység idő- és munkaigényét.

[81] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[82] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. október 29.

Dr. Cseh Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró